

Runo Pohjan Sodasta,

Ujettu Wenäjässä

ja

Päätetty Pariisissa

Yhteiseksi runhaksi.

Niitä riemun hävittää,
sodan, surman synnyttää;
rauha onnen osottaa,
valistusta vaikuttaa.

Sota jätti jäljet syvät,
 isot, että itketään;
 rauha riensi laivot hyvät,
 joita jälle niitetään.

Myrskyinen on maamme piiri,
 täynnä sodan surkeutta,
 aivan rietas ajan pyörä,
 ratas vanha, riendäväinen
 merkittynä murha-töillä.
 Vuosi vuoden liitoksesta
 väipunut on verisenä
 maasta maille iäisyiden,
 onnen auringo alennut.
 Beri-wirrat wahdosansa
 höyryävät hiewiästi
 vielä kapinan kedoilla,
 koska waaran waikuttaisa,
 alla pauhun peljättävän
 ihmis-raukat raatelewat
 surkeasti sukuaansa,
 josta jälle uudistuwat
 muistot menon murheellisen,
 sortawaisen sodan myrskyn
 tuskaisissa tunnoissamme.

Sota, veren vuodattaja,
 ruma, täynnä turmelusta;
 riendänyt on riivattuna,
 vyötettyä wääryydellä
 rundamahan rauhan, riemui
 waldakunnissa wapaissa.

Kapina on kauheampi
 käynyt maissa muukalaisten;
 tehnyt meteliä merellä.

— Mutta mitä mainitsemme
 meteliä pitkin merta,
 murha-töitä muilla maille?
 siellä lensi filmillemme
 pohjan maangin mandereilla
 sodan kekäle säteinen;
 sota nousi, syntyi surma
 werta Wenäjän himoiten.

Näitä surman sanomia,
 mainioita juonen julman
 mielin minä muistutella
 weljilleni Wenäjässä
 Suomalaiusten suosiolla
 niin kuin tundo tunnustaapi,
 sydän tulkitsee sanoiksi;
 sillä suuresa sodassa
 oli onni molemmilla
 isän yhteisen iloksi.

Sowita nyt laulun solmet
 itse wanha Wäinämöinen!
 itse siwut silittle
 runosfani rohkeassa,
 johon sodan jylinästä
 omibi aine otettuna;
 käytä soitto kandeleeessa,
 käytä sulka kädesfäni,
 niin kuin wäki Wenäjässä
 käytti miekan kiildämäisen,
 koska waati waino, waara
 warjelemaan wapautta,
 maata, majoja isäinsä.

Hiljain kirkas toiwon tähti,
 armo Aleksanderimme
 koitti kohdemme suloinen;
 pilwet, syngäät, sumuiset
 waiwuit warjoon unhotuksen.
 Paulellen lumengin maisssa,
 töistä toisinaan wapaana
 lepäsimme leiwän luona
 ynnä yldäkylläisyyden;
 riemun siwet rinnoillemme
 rauha leikiten lewitti;
 järjen walo, walistuskin,
 loistawainen lembeästi,

ruston runsahan ylenfi.
 Baan ei suonut wainon hengi
 lewon aina lepäilewän
 Wenäjässä wiljaisessa,
 laiho-pelloilla parailta,
 joit' ei jalka wihollisen
 koske täällä kostamata.
 Cipä tainnut miehen mielti,
 indo sota-sangarilla,
 Napoleon nimeldänsä,
 jolla oli onni, woitto
 werisinä weljeksinä,
 olla täällä tytywäinen
 mainioihin majoillansa;
 miehen tahdon tarkoitusta,
 onnen, woiton wietellessä,
 awaruuskin ahdistaaapi.

Wihollinen wäkewänä,
 pitkin maita, mandereita
 kansat woitetut kokoillen,
 ruwennut on rumemmasti
 kandamahan kamoitusta
 pohjan kansangin powelle.
 Niin kuin teuraat tarhoistansa
 kaikki kulkiwat iteessä.
 Baldaisuuden waikuttaisfa
 kaswoi joukko kauheaksi
 niin kuin luja lumi-pallo

nuoren päältä wiewitesfä
 taikka aldo tunlen alla
 kuohuwainen kulkeisfansa
 meren suurella felällä.

Onnen majat owat kaikki
 mustat, maalatut mureella,
 koska kuolema kitanfa
 awannut on awarakfi;
 leuat hirmuiset lewitti,
 näytti kielen kolmi-haarau,
 näytti nälkäisen sywyuden,
 josta sumu surkeuden,
 sodan sauhu sakeambi
 ylös yöllhyä pöhoillen.
 Nyt on surma syndyneenä,
 kaswaneena kauheaksi
 weren himoja wihainen.
 Sota uhkaa sortawainen
 pöjdat punata werellä
 raudan kautta raatelewan,
 kautta karaitstun teräksen.
 Muinen tehdyt murhan teot,
 muiston tauluun maalattuina,
 selkiäwät filmisfämme
 sodan liekin leimahtaisfa,
 waikuttaisfa waaran myrskyn;
 sillä näitä nähdesfämme
 unhotuskin uudistaapi

muodot mustilla ajoilla;
 surman heiket surkeimmat
 waeldawat warjostansa
 lijan murehen lisäksi.
 Banha weri wuodatettu
 näin on nähynä sulaksi,
 höyryääpi hyytymätä
 sodan jäljissä sywisä;
 huolet, haawat hirwiämmät
 owat puoli paranneina
 jälke rewityt rumasti.
 Katseldaisfa kauhistusta
 filmä-laudat lewitetyt
 jääwät auki jäätyneinä,
 weri warisee powessa
 niin kuin kuordo lewotoina,
 koska kowa Ilmarinen
 jylinällä jyristääpi.
 Sitte seuraapi fateinen
 kylwön aika kyyneletten
 tihutellen tiukkumassa.

Kuitengan ei kauhistunut
 fota wäki Wenäjässä,
 eikä kuohu kyyneleitä
 filmä-lähteistä sywistä,
 ehkä suuri surman lieska
 ruskoitti jo runsahasti,

Sota nousi nopeasti
 niin kuin myrskykin merellä.
 Pohjan poika miehuullinen
 ombi waroissa wakenen,
 waiwoisfansa wahwistuupi,
 ukko uljaaksi tulee.
 Wenäläinen walwowainen,
 joki ei myöskän myötäisellä
 heitä merelle melaansa,
 waaran suuren waikuttaisissa
 wasta woimasta isoilt.
 Bihan kautta wimmattuna
 jalo-peura pöyristellen
 aina kaula-karwojansa
 rohkeasti rawistaapi.
 Siivet suuret lewinneinä
 kotta nousi kiirehesti
 päältä poikainsa lewolla
 wäki-walkan wastukseksi.
 Kansakunda kaikkialla
 näytti kovan kiwanden,
 että suuret sota-joukot,
 paljoudet paisuneina,
 wiedyt maalle wierahalle
 waaran tähden wapisivat,
 tulisiwat tuskan alla.
 Tundein toiwon tunnosfansa
 waeldaapi Wenäläinen

wästen wähwäa wihollista,
 wäldakundain wöittajata,
 ett' ei ehtine edemmä,
 yli rajan ranta-jalka,
 yli paikan pyhitetyä,
 pääsis' waino wallallensa,
 fota, aina sortawainen,
 onnen kaiken tukistaja,
 haastaisi ja harwendaisi
 wiljaisia wainioita.

Mutta, weljet Wenäjässä!
 murhe muistuu mieleheni:
 waarat ovat wähdön alla
 meillä elämän merellä;
 myrsky, ehtä myötäinengin,
 tuopi turmiot monesti;
 huihendelewaisuus wanha
 myös on maassa pysyväisii;
 wietas ombi toivo vielä,
 onnen pyörä pyöriwäinen,
 aika aiwan petollinen.

— So on wieras joukkoinsä
 karkoittanut riemun kaiken,
 rauhan poistanut rajalda,
 muukalainen muukalaiset,
 parwet suuret paisuneina
 syösnyt surmaksä setaamme.

Norman kalvon kolkuttaja,
 ääni kuuluu kumiseva,
 huuto humisee perässä,
 ett' on waara wallan saanut,
 pääsnyt pauloista wahingo,
 jotka juosten jouduttawat
 mustat hekket Muskowalle,
 niin kuin tauti turmelewa
 tuskan tungee sydämehen
 potewaisengin pöwessa.
 Tästä sanomat suruiset,
 lendämässä lewädälle,
 tiedon turjan kuljettawat,
 niin kuin tuuli tuopi sauhun
 tulen tuiskuisen edellä.

Nänen, huodon huminassa
 paisui powi, syttyi sydän;
 miehet aiwan miehuulliset
 riennättawät rindojanfa,
 kowia kuin kallioita,
 joihinga ei pelko pysty,
 wastukseksi wahingoille
 waaran werisen lähellä.
 Andain aldis omaisuudet
 kiirehesti kaikki kansa
 opettaapi oundillekin
 rakkautta rauhan toihin;

maan ei sotia sokena;
 waldakundaa wartioiten
 yksi tarjoo kavaransa,
 toinen wnodattaa werensä.

Wihollisen wäijywäisen
 waatiessa waldaisuutta
 syöksi surma Wenäjähän
 niin kuin wirta wieräwä,
 upottawa uljahattin.
 Häijyisti, kuin heinä-sikat
 ennen Egyptin kedoilla,
 lewis' maahan lekiötä.
 Eipä löydy lohdutusta,
 eikä muuta ehtoakan
 meille sodan metelissä,
 paitfi kahta kelwotonda:
 paeta nyt paljoutta,
 taikka hukkua tapellen.

Eipä vielä Wenäläinen
 wahwa hämmenny hädässä;
 wiisas mieli miesten luona
 walitsemahan nyt waati
 ensimmäisen ehdostansa,
 että ensin wieras wirta,
 woiman laine laweambi
 wähendyisi wieritesä,
 lewitesä langeaksi.

Paljouden pakoittaisa
 syystä kulkiwat sywemmä
 pojat kohden kotoansa
 aina wastassa wahingon;
 pahun alla angaramman,
 tulen tuiskussa punaisen
 miehet yksii-mielisesti
 mittailewat miekkojansa
 kanssa joukon kauheamman.
 Salki, toinen jätettynä
 wihollisen walloittaisa
 oli tullut ostekiksi
 wendolaisengin werellä;
 sillä vielä woiton waaka
 oli suorana sodassa,
 menon loppu metelissä
 alku toisehen todella.
 Majain luoksi lähestyen
 kungin sydän kuumenduupi,
 rinda rautainen sulaapi;
 tundo tässä tulistettu
 lewittäääpi leimauksen,
 josta, niin kuin Saulin filmät,
 wihollisen woittawaisen
 onnen päivä pimeneepi,
 eikä aina Ananias
 auta ahtaissa tiloissa.

Wasta tunsi wainon hengi
 Muskowassa murretusssa
 woiton kerran kamalaksi.
 Wihan nuolet wiskattuina
 tirskahtivat taka-perin
 pohjan kilvestä kowasta;
 määrä ombi merkittynä
 waldakundain woittajalle.

Seiso siis nyt, Napoleon!

älä tunge turmioihin;
 onnes päivä päätetähän,
 auringos on alla puolen,
 hämälä jo hämmendääpi.
 Anna aldis aiwoitukset,
 wainotesfas Waldioita,
 maita mutta sortamahan.
 Raju-ilman rakehisfa,
 tuulis-päisfä turmeluksen
 katto, kaada mastot kaikki
 woittos laiwan waijuwaisen,
 fouda maalle mainioitas,
 kunniasf kuuluwainen
 rauhan tywenään rakenna.
 Sodan nurmi nyt on niellyt
 kyllä werta, kyyneleitä,
 — fioita jo lepo siihen
 siunauksen siemeneksi.

Sungin kansan kaswawaisen
 huokaukset huojuennellen
 olet kaitille omainen ;
 kansan luolda luopuneena
 saatat wallalles wahingon.

Suuto huudosta herännyt :
 Muskowa on murrettuna,
 kallis kaupungi häwäisty!
 kaitut aina kauemmaksi
 yli kaiten ympäristön.

Sundon yhtä yllättäisä
 toisen korwaa kolkuttaisä
 kosto valmistuu kowaksi.
 Beri läikkyi lämbymänä
 powessa nyt paisuwasä,
 halu syndyi sydämessä,
 kiehuwana kiwauskin
 syttyi tunnosä tulelle,
 poltti poikain formen päisä
 saada syöstä kauhistuksen
 wihollisen wierahaksi,
 rauhan rikkojan rajoille.
 Wanha welka waadittawa
 ombi onnelda takaisin.
 Kotka kauan kärsineenä,
 weristetty, wihoitettu,